

สภาพและปัญหาในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนนำร่อง เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

State and Problem in Management Education of Buffer Schools to ASEAN according to the Opinion of the Administrator and Teacher of the Secondary School Education Service Areas

ภณพงษ์ สังข์วัง, ประดิษฐ์ ศิลาบุตร*, จำเริญ อุ้นแก้ว**, สุรศักดิ์ ศรีกระจ่าง**

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู โรงเรียนนำร่องสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนนำร่องสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 27 คน และข้าราชการครูจำนวน 199 คน รวมทั้งหมด 226 คน โดยการเลือกแบบเจาะจงและการสุ่มอย่างง่ายตามลำดับ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของสภาพและปัญหา เท่ากับ 0.79 และ 0.73 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว โดยใช้โปรแกรมสำเร็จทางสถิติสำหรับการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู โดยภาพรวม พบว่าอยู่ใน “ระดับมาก” เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง พบว่าสภาพการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ “ระดับมาก” ส่วนสภาพการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูอยู่ในระดับ “ปานกลาง” และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ พบว่าสภาพการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู อยู่ในระดับ “ระดับมาก”
2. ปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูโดยภาพรวม พบว่าอยู่ใน “ระดับน้อย” เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง พบว่าสภาพการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูอยู่ในระดับ “ระดับน้อย” และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ พบว่าสภาพการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู อยู่ในระดับ “ระดับน้อย”

*ที่ปรึกษาหลัก

**ที่ปรึกษาร่วม

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารสถานศึกษาเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารสถานศึกษาเฉลี่ยในระดับปานกลาง ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู เฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารสถานศึกษาเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย โดยภาพรวมไม่แตกต่าง และไม่มีความสำคัญทางสถิติ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารสถานศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: สภาพและปัญหา, การบริหาร, ประชาคมอาเซียน, โรงเรียนนาร่อง

ABSTRACT

The purpose of this research is: 1) to study the state and problems in the management of education as perceived by administrators and teachers of buffer school within ASEAN. Office of Secondary school Education area. 2) to compare the opinions of administrators and teachers about the state and problems in management education of buffer school within ASEAN. Office of Secondary school Education area classified by position and experience in the practice.

The sample included 226 subject of 27 administrators and 199 teachers by using the purposive sampling and simple random sampling. The instruments used in the study was a questionnaire; the five rating scale for the state and problems parts with the reliability of 0.79 and 0.73 respectively. The statistics employed for data analysis were percentage, mean, standard deviation and One-way ANOVA. Using the statistical program for research.

The results were as follows.

1. States in the management of education as perceived by the administrators and teachers overall were at the "high level". When classified by position found the opinions of administrator at the "high level", teachers at the "moderate level" and by experience found the opinions of administrator and teachers at the "high level".

2. Problems in the management of education as perceived by the administrators and teachers overall were at the "low level". When classified by position found the opinions of administrators at the "low level" and by experience found the opinions of administrators and teachers at the "low level".

3. The results of the state comparing by position, the administrators have opinions at the "high level", the teachers opinions at the "moderate average". The differences were statistically significant at 0.05 and the results of the state comparing among by experience administrators and teachers were not difference.

4. The results of the problems compared by position, administrators and teachers have opinions that were not different and the results of the state comparing among by experienced administrators and teachers were not different.

Keywords: State and Problem, management, ASEAN, buffer school

บทนำ

โรงเรียนเป็นองค์การหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ ในการบริหารโรงเรียนสิ่งที่มีความสำคัญและเป็นตัวบ่งชี้ว่าการจัดการศึกษาหรือการบริหารโรงเรียนประสบความสำเร็จหรือไม่ ก็คือประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนต้องใช้ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ วิสัยทัศน์ ผู้นำในการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมสนับสนุน ครู-อาจารย์ให้ได้พัฒนาและทันต่อการเปลี่ยนแปลงให้เกิดผลตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่ต้องการให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมให้การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดในการจัดการศึกษาที่อยู่ภายใต้การดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัญหาลักษณะที่หลากหลาย เช่น การขาดอิสระในด้านการกำหนดนโยบายและแผนทางการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การบริหารบุคคล การบริหารงบประมาณ การเงิน มีความไม่เท่าเทียมกันในการจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษาระหว่างส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น การบริหาร งานส่วนท้องถิ่นไม่คล่องตัวขาดประสิทธิภาพ การบริหารการศึกษายังขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ไม่มีคณะกรรมการบริหารแต่ละท้องถิ่นเป็นการเฉพาะ การบริหารและการตัดสินใจในทางการศึกษาขึ้นอยู่กับสำนักงานในส่วนกลางเป็นหลัก คณะกรรมการบริหารส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ให้ความสำคัญการจัดการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ ในระดับสถานศึกษาหรือโรงเรียนไม่มีการบริหารงานในรูปคณะกรรมการ หรือการมีส่วนร่วมจากประชาชนอย่างจริงจัง ถึงแม้จะมีคณะกรรมการโรงเรียนแต่ก็มีบทบาทในลักษณะที่ปรึกษาและการให้ความช่วยเหลือในด้านการเงิน วัสดุครุภัณฑ์เท่านั้น ยังขาดการตัดสินใจทางการศึกษาเพื่อบุตรหลานของตน มีช่องว่างระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียนและประชาชน ทั้งๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด (กนกรัตน์ ภูระหงษ์, 2549: 12)

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาพและปัญหาในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูเพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพและรู้เท่าทันการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูของโรงเรียนนำร่องเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (ทั่วประเทศ) จำนวน 10 โรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 27 คน และข้าราชการครู จำนวน 515 คน รวมทั้งหมด 542 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากเลือกแบบเจาะจงและการสุ่มอย่างง่าย ตามตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ R.V.Krejcie และ D.W. Morgan (1970) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 27 คน และข้าราชการครูจำนวน 199 คน รวมทั้งหมด 226 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น สถานภาพทั่วไป ได้แก่ ตำแหน่งและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนนำร่องเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาทั้ง 5 ด้าน คือ 1) ด้านนโยบาย 2) ด้านผู้บริหาร 3) ด้านครูผู้สอน 4) ด้านนักเรียนและ 5) ด้านหลักสูตร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลตัวแปร ดังต่อไปนี้ ตำแหน่งและประสบการณ์การปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับการศึกษาสภาพและปัญหาในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนนำร่องเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในด้านต่อไปนี้ 1. ด้านนโยบาย 2. ด้านผู้บริหาร 3. ด้านครูผู้สอน 4. ด้านนักเรียน 5. ด้านหลักสูตร

2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนี ความสอดคล้องของข้อคำถาม (Item Objective Congruence: IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC $\geq .60$ ขึ้นไป พร้อมทั้งปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้งก่อนนำไปทดลองเพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability)

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาช (Cronbach) โดยทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร และครูของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ได้แก่ โรงเรียนจิกสังข์ทองวิทยา โรงเรียนคสิกลิ่งพัฒนาทร และโรงเรียนด่านอุดมศึกษา จำนวน 30 คน มีค่าความเชื่อมั่นของสภาพการบริหารและปัญหาการบริหาร เท่ากับ 0.79 และ 0.73 ตามลำดับ

4. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถาม ให้บรรจุแบบสอบถามใส่ซองที่แนบไปกับแบบสอบถาม จัดส่งกลับมาตามที่อยู่ของผู้วิจัยทางไปรษณีย์ สำหรับแบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 226 ฉบับ ได้กลับคืนมา 226 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่และหาร้อยละ (%)
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 10 โรงเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วเทียบกับเกณฑ์
3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยจำแนกตาม ตำแหน่ง และประสบการณ์สอน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of variance) การทดสอบที่มีนัยสำคัญจะใช้วิธีการทดสอบรายคู่ต่อไป โดยใช้วิธีของ Scheffé และพิจารณาความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการทดสอบสมมติฐานดังนี้

3.1 สมมติฐานที่ว่า “ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูของโรงเรียนนาร่องเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่างกัน” ทดสอบโดย F-test โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of variance) การทดสอบที่มีนัยสำคัญจะใช้วิธีการทดสอบรายคู่ต่อไป โดยใช้วิธีของ Scheffé

3.2 สมมติฐานที่ว่า “ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูของโรงเรียนนาร่องเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่มีประสบการณ์สอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่างกัน” ทดสอบโดย F-test โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of variance) การทดสอบที่มีนัยสำคัญจะใช้วิธีการทดสอบรายคู่ต่อไป โดยใช้วิธีของ Scheffé

ผลการวิจัย

เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สรุปผลได้ดังนี้

1. สภาพในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยสภาพการบริหารด้านหลักสูตร ด้านนโยบายและด้านผู้บริหารอยู่ในระดับมากทั้งหมด ส่วนการบริหารด้านนักเรียนและครูผู้สอนอยู่ในระดับปานกลาง
2. ปัญหาในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัญหาการบริหารทุกด้านอยู่ในระดับน้อยโดยปัญหาการบริหารเรียงลำดับจากไปน้อย ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านนโยบาย ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอนและด้านนักเรียน
3. สภาพในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนปัญหาในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูจำแนกตามตำแหน่งไม่แตกต่าง

4. สภาพในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนนำร่องเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน ไม่แตกต่าง

5. ปัญหาในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนนำร่องเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน ไม่แตกต่าง

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนนำร่องเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตร ด้านนโยบาย และด้านผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านนักเรียนและด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของมั่นคง อธิราช (2548) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี พบว่า สภาพการบริหารโดยภาพรวม ตามความคิดเห็นของครูผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า อยู่ในระดับมากและเมื่อเปรียบเทียบกับความคิดเห็นการบริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูของโรงเรียนนำร่องเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารสถานศึกษาเฉลี่ยในระดับปานกลาง ส่วนข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี และ 10 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารสถานศึกษาเฉลี่ยในระดับมาก โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบัวไข สุพาอ่อน (2550) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาแผนกศึกษาแขวงจำปาสักแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา แผนกศึกษา แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากการบริหารโรงเรียนเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนยังเป็นเรื่องใหม่ ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู ต้องศึกษา ต้องเรียนรู้และต้องเตรียมพร้อมเพื่อการเปลี่ยนแปลงเหมือนกัน

1.1 **สภาพการบริหารด้านนโยบาย** ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู โรงเรียนนำร่องเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งพิจารณารายละเอียดพบว่า สามข้อแรกที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุด คือ 1) จัดทำนโยบายและแนวทางในการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนมีความชัดเจน 2) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์และ 3) สนับสนุนและจัดงบประมาณในการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและสามข้อแรกที่มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ 1) การกำหนดวางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลอย่างเป็นระบบ และรายงานการดำเนินงานเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 2) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสื่อของสถานศึกษาเพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและ 3) การจัดตั้งเครือข่ายของสถานศึกษา เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การดำเนินงานการพัฒนาการเรียนรู้อุ้ประชาคมอาเซียน เมื่อเปรียบเทียบกับความคิดเห็นการบริหารสถานศึกษา ด้านนโยบาย จำแนกตามตำแหน่ง พบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพลเชื้อ สलगสิงห์ (2553) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของรัฐบาลที่มุ่งปฏิรูป

ระบบครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาและการบริหารและการจัดการศึกษาในโรงเรียนโดยใช้หลักการกระจายอำนาจ และการบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน ทำให้บุคลากรหลายฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งสำนักงานรัฐมนตรี (2556) ได้กล่าวถึง 8 นโยบายการศึกษาที่นายจาตุรนต์ ฉายแสง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแถลงนโยบายการศึกษา เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2556 ดังนี้ 1) เร่งปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งระบบให้สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน 2) ปฏิรูประบบผลิตและพัฒนาครู 3) เร่งนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาใช้ในการปฏิรูปการเรียนรู้ 4) พัฒนาคุณภาพการอาชีวศึกษาให้มีมาตรฐาน เทียบได้กับระดับสากล ให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ 5) ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาเร่งพัฒนาคุณภาพและ มาตรฐาน มากกว่าการขยายเชิงปริมาณ 6) ส่งเสริมให้เอกชนและทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมจัดและสนับสนุนการศึกษามากขึ้น 7) เพิ่มและกระจายโอกาสทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ 8) พัฒนาการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้

1.2 สภาพการบริหารด้านผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู โรงเรียนนำร่อง เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งพิจารณา รายละเอียด พบว่า สามข้อแรกที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุด คือ 1) มีภาวะผู้นำและเป็นที่ยอมรับของบุคลากร 2) ผู้บริหาร สนับสนุนและสร้างแรงจูงใจแก่ครูผู้สอนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและ 3) ผู้บริหารมีความสามารถ ในการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานด้านต่างๆ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและสามข้อแรกที่มีสภาพการปฏิบัติ น้อยที่สุด คือ 1) ผู้บริหารมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะในการใช้ ICT 2) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ ชัดเจนในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนและ 3) ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารจัดการภายใต้สภาวะการณ์จำกัด ได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารสถานศึกษา ด้านผู้บริหาร จำแนกตามตำแหน่ง พบว่าค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Dinham and Stephen (2005) ทำ การวิจัยเกี่ยวกับภาวะการเป็นผู้นำที่มีผลต่อผลผลิตทางการศึกษา พบว่า ความเป็นผู้นำเป็นปัจจัยในการสร้างความสำเร็จ ทางผลผลิตทางการศึกษา เกิดจากผู้อำนวยการที่ได้รับการฝึกฝนภาวะผู้นำ มาจากบทบาทของครูใหญ่ รองครูใหญ่ หัวหน้า กลุ่มสาระวิชาและครูผู้สอนในแต่ละกลุ่มสาระวิชา และเกิดจากการฝึกฝนความเป็นมืออาชีพ

1.3 สภาพการบริหารด้านครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู โรงเรียน นำร่องเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งพิจารณารายละเอียด พบว่า สามข้อแรกที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุด คือ 1) ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคม อาเซียน 2) ครูใช้การวิจัย สื่อ นวัตกรรม และบทเรียนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและ 3) ครู ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถในการเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่องและสามข้อแรกที่มีสภาพ การปฏิบัติ น้อยที่สุด คือ 1) ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารได้อย่างน้อย 1 ภาษา 2) ครูใช้หนังสือ ตำราเรียน และสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนรู้และ 3) ครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนรู้ การวัดและ ประเมินผลเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน จำแนกตามตำแหน่ง พบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับปานกลาง ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.4 สภาพการบริหารด้านนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู โรงเรียนนำร่อง เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งพิจารณารายละเอียด พบว่า สามข้อแรกที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุด คือ 1) นักเรียนมีความสามารถในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น 2) นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับอาเซียน จุดกำเนิดอาเซียน กฎบัตรอาเซียน ประชาคมอาเซียนและความสัมพันธ์ภายนอกอาเซียน และ 3) นักเรียนมีความภูมิใจในเอกลักษณ์ของไทยและประเทศอาเซียนตามลำดับ และสามข้อแรกที่มีสภาพการปฏิบัติ น้อย ที่สุด คือ 1) นักเรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีวิธีคิดอย่างถูกต้อง 2) นักเรียนสามารถสื่อสารได้ อย่างน้อยสองภาษา (ภาษาอังกฤษและภาษาประเทศเพื่อนบ้าน) อีกอย่างน้อย 1 ภาษา และ 3) นักเรียนมีวิถีชีวิตประชาธิปไตย

ยึดมั่นในหลักธรรมมาภิบาล (คารวธรรม ปัญญาธรรม สามัคคีธรรม) สันติวิธี/สันติธรรม ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารสถานศึกษา ด้านนักเรียน จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก ส่วนความคิดเห็นของครูผู้สอนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประจักษ์ ภูทองแหลม (2550) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียนในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน อำเภอลำปลายมาศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า 1. สภาพการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยภาพรวมและรายมาตรฐาน พบว่า มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 2. ปัญหาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 2 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ ไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ และมาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่วนมาตรฐานอื่นๆ มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง 3. ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีระดับช่วงชั้นต่างกันโดยภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า ทุกมาตรฐานมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 4. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีระดับช่วงชั้นต่างกันโดยภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า ทุกมาตรฐานมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

1.5 **สภาพการบริหารด้านหลักสูตร** ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู โรงเรียนนำร่องเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า สามข้อแรกที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุด คือ 1) มีการประเมินผลการเรียนรู้ การประเมินหลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตรเกี่ยวกับอาเซียน เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและหลักสูตรแกนกลาง 2) จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระกับอาเซียนศึกษา และ 3) โครงสร้างหลักสูตรอาเซียน สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางตามลำดับ และสามข้อแรกที่มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ 1) มีการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน 2) มีการจัดทำแผนการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนศึกษา และ 3) มีกิจกรรมของสถานศึกษาเกี่ยวกับอาเซียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลายตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารสถานศึกษา ด้านหลักสูตร จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของมาลินี หมื่นไวย (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนนำร่องตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของสมพร ทองสี (2546) ได้ศึกษาการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการโรงเรียน ครูผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการโรงเรียนและครูผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในรายด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทั้งสองด้าน 2. ปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการโรงเรียน และครูผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จังหวัด

นครราชสีมา โดยภาพรวมมีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง ในรายด้าน ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุและอุปกรณ์ และด้านการจัดการมีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องมีปัญหายอยู่ในระดับน้อย และ

2. จากผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนนำร่องเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า ปัญหาการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย ในรายด้าน ทุกด้านปัญหาการบริหารอยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับ ด้านหลักสูตร ด้านนโยบาย ด้านผู้บริหาร ด้านนักเรียน และด้านครูผู้สอน เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารสถานศึกษาเฉลี่ยในระดับน้อย โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครูของโรงเรียนนำร่องเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารสถานศึกษาเฉลี่ยในระดับปานกลาง ส่วนข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี และ 10 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารสถานศึกษาเฉลี่ยในระดับมาก โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของอุบล เพียรพิทักษ์ (2548) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดฉะเชิงเทรา เขต 1 ในภาพรวม อยู่ในระดับน้อย และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ข้าราชการครูของโรงเรียนนำร่องเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี ประสบการณ์ 5-10 ปี และ 10 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารสถานศึกษาเฉลี่ยในระดับน้อย โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.1 **ปัญหาการบริหารด้านนโยบาย** ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู โรงเรียนนำร่องเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่มีระดับปัญหามากที่สุดสามลำดับแรก คือ 1) จัดทำนโยบายและแนวทางในการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน มีความชัดเจน 2) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์และ 3) การกำหนดวางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลอย่างเป็นระบบและรายงานการดำเนินงานเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งสาเหตุอาจเนื่องจากการจัดทำนโยบายการศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ต้องจัดทำตามนโยบายของภาครัฐควบคู่กับนโยบายท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของสุริยา ชินแสง (2553) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า สภาพของการดำเนินงานการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวมและองค์ประกอบรายด้านอยู่ในระดับมากโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ย เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหารวิชาการและด้านการบริหารงบประมาณปัญหาของการดำเนินงานการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับ “ปานกลาง” องค์ประกอบรายด้านที่มีค่าเฉลี่ย เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

2.2 **ปัญหาการบริหารด้านผู้บริหาร** ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู โรงเรียนนำร่องเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่มีระดับปัญหามากที่สุดสามลำดับแรก คือ 1) ผู้บริหารมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และทักษะในการใช้ ICT 2) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจนในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนและ 3) ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารจัดการภายใต้สภาวะบังคับจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะในการใช้ ICT อาจเนื่องจากผู้บริหารไม่ค่อยได้ใช้หรือให้ความสนใจอุปกรณ์เทคโนโลยี หรือขาดความสนใจ ในการเข้าร่วมอบรม หรือคอยติดตามความก้าวหน้าของระบบไอทีต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Young & King (2002) ได้ศึกษา

วิจัยเชิงคุณภาพเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อการพัฒนาโรงเรียนโดยศึกษาการใช้ภาวะผู้นำของนักบริหารโรงเรียน 4 คน ทางด้านการส่งเสริมให้ครูเกิดความรู้ ทักษะการบริหารและการจัดการ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลสามารถทำให้โรงเรียนพัฒนาเพิ่มขึ้นได้จริง ทำให้ครูเกิดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ครูสามารถนำความรู้จากภายนอกโรงเรียนมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียนได้ สำหรับผู้บริหารที่มีประสิทธิผลจะต้องมีความสามารถในการจัดหลักสูตร จัดหาสื่อการเรียนการสอน และมีการจัดการที่ดีในโรงเรียน

2.3 ปัญหาการบริหารด้านครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู โรงเรียนนำร่องเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่มีระดับปัญหามากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ 1) ครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล 2) ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารได้ อย่างน้อย 1 ภาษาและ 3) ครูใช้หนังสือ ตำราเรียน และสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนรู้ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากจำนวนครูที่มีความรู้ ความสามารถทั้งทางด้าน ICT และด้านการใช้ภาษาต่างประเทศไม่เพียงพอ หรือครูที่มีอายุการทำงานมากไม่ถนัดในการใช้สื่อเทคโนโลยี

2.4 ปัญหาการบริหารด้านนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู โรงเรียนนำร่องเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่มีระดับปัญหามากที่สุดสามลำดับแรก คือ 1) นักเรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีวิธีคิดอย่างถูกต้อง 2) นักเรียนสามารถสื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา ภาษาอังกฤษและภาษาประเทศเพื่อนบ้านอีกอย่างน้อย 1 ภาษา และ 3) นักเรียนมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างสร้างสรรค์ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงปัจจุบันการศึกษาของไทยมักจะสอนในลักษณะของการให้เด็กใช้การท่องจำเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาการทำให้เด็กไม่ได้ใช้สมองในการคิด วิเคราะห์ และค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติมนอกจากบทเรียน ขาดการต่อยอดความคิดในด้านต่างๆ ดังนั้นการศึกษาของไทยควรเพิ่มหลักสูตรการคิดวิเคราะห์ให้เข้าไปในบทเรียนให้มากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับข้อสอบและแนวทางการเรียนสมัยใหม่

2.5 ปัญหาการบริหารด้านหลักสูตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู โรงเรียนนำร่องเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่มีระดับปัญหามากที่สุดสามลำดับแรก คือ 1) จัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูผู้สอน 2) มีการประเมินผลการเรียนรู้ การประเมินหลักสูตร และการปรับปรุงหลักสูตรเกี่ยวกับอาเซียน เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและหลักสูตรแกนกลางและ 3) โครงสร้างหลักสูตรอาเซียน สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางสอดคล้องกับงานวิจัยของแก้วตา ไชยภักดี (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดทำและการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนนำร่องและโรงเรียนเครือข่ายกับโรงเรียนทั่วไปของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และรายชั้นตอน พบว่าปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสุธาสิณี แม้นญาติ (2550) ซึ่งได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาลในเขตจังหวัดขอนแก่น พบว่า ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาลจังหวัดขอนแก่นจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาการวางแผนบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาและการสรุปผลการดำเนินงานบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการนำร่องการใช้หลักสูตรอาเซียนถือเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นกุญแจที่จะช่วยให้เข้าใจสภาพปรากฏการณ์ตลอดจนปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นเมื่อนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ ฉะนั้น การจัดทำหลักสูตรจึงต้องมีการพิจารณา

ทบทวน ปรับแก้ จนกว่าจะได้หลักการที่เหมาะสมและ Menon (2004: 98) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของหลักสูตรการบริหารการศึกษามีผลต่อนักศึกษาฝึกสอน สรุปได้ว่าผู้บริหารที่ผ่านการอบรมหลักสูตรมาแล้ว จะมีหลักการบริหารที่ทันสมัยสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้มากและตรงจุดมุ่งหมายของโรงเรียน และยังพบว่าเกณฑ์มาตรฐานในการบริหารการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นต่อการจัดการศึกษาในหลักสูตรประถมศึกษาควรมีการส่งเสริม พัฒนาหลักสูตรการอบรม และควรให้ความสนใจต่อปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบริหารโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาสภาพและปัญหาในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนนำร่องเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ดังนี้

1. ด้านนโยบาย

สภาพการบริหารสถานศึกษาด้านนโยบาย สภาพที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ จัดทำนโยบายและแนวทางในการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนมีความชัดเจน ซึ่งทุกโรงเรียนต้องจัดทำนโยบายให้เป็นไปตามที่ต้นสังกัดหรือรัฐบาลได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้ ซึ่งต้นสังกัดหรือรัฐบาลต้องให้การสนับสนุนและประเมินผลเป็นระยะ ส่วนปัญหาการบริหารสถานศึกษาด้านนโยบาย ปัญหามากที่สุด คือ จัดทำนโยบายและแนวทางในการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนมีความชัดเจน แสดงว่าการจัดทำนโยบายของโรงเรียนยังไม่ชัดเจน แม้ว่าจะมีสภาพการดำเนินงานที่มาก ซึ่งอาจเป็นผลมาจาก ต้องรอนโยบายของต้นสังกัดหรือของรัฐบาล ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายบ่อย เมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาลก็จะมี การเปลี่ยนแปลงนโยบายการศึกษา ดังนั้นนโยบายของโรงเรียน ควรเป็นไปตามแนวโน้มหรือสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เช่น การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานหลักสำคัญ (School-based management: SBM) เป็นต้น

2. ด้านผู้บริหาร

สภาพการบริหารสถานศึกษาด้านผู้บริหาร สภาพที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและเป็นที่ยอมรับของบุคลากร ซึ่งการที่ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถและเป็นที่ยอมรับของบุคลากร จะทำให้การบริหารงานเป็นไปอย่างเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ ส่วนปัญหาการบริหารสถานศึกษาด้านผู้บริหาร ปัญหามากที่สุด คือ ผู้บริหารมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และทักษะในการใช้ ICT แสดงว่าผู้บริหารให้ความสนใจในเรื่องภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี้น้อยมาก เพราะตัวผู้บริหารเองอาจคิดว่าสิ่งเหล่านี้ไม่จำเป็นสามารถให้ครูหรือบุคลากรเป็นผู้ดำเนินการหรือปฏิบัติได้ ซึ่งแท้จริงแล้วผู้บริหารควรเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี และเป็นผู้กำหนดทิศทางการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ในองค์กร ดังนั้น ผู้บริหารควรศึกษา เข้าอบรม และติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีใหม่ๆ

3. ด้านครูผู้สอน

สภาพการบริหารสถานศึกษาด้านครูผู้สอน สภาพที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ ครู มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ซึ่งครูควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนและสามารถถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียนหรือผู้ที่สนใจได้อย่างถูกต้อง ส่วนปัญหาการบริหารสถานศึกษาด้านครูผู้สอน ปัญหามากที่สุด คือ ครู ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล แสดงว่าครูผู้สอนยังให้ความสนใจในเรื่องเทคโนโลยีน้อย ซึ่งปัจจุบันเทคโนโลยีมีความสำคัญในการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องการใช้ประเมินผลการเรียนรู้ จะเห็นได้จากมีโปรแกรมต่างๆ เกี่ยวกับการประเมินผล เช่น โปรแกรม GPA หรือ Local School ดังนั้นครูผู้สอนควรได้รับการฝึกอบรม เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้โปรแกรม ตลอดจนติดตามเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน

4. ด้านนักเรียน

สภาพการบริหารสถานศึกษาด้านนักเรียน สภาพที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ นักเรียนมีความสามารถในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเมื่อเข้าสู่อาชีวศึกษา นักเรียนควรได้รับการส่งเสริมให้รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น และเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้อยู่สภาวะต่างๆ และยอมรับวัฒนธรรมประเพณีของชาติสมาชิกอาเซียนอย่างเข้าใจ ส่วนปัญหาการบริหารสถานศึกษาด้านนักเรียน ปัญหามากที่สุด คือ นักเรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีวิถีคิดอย่างถูกต้อง แสดงให้เห็นว่าการคิดวิเคราะห์ หรือการคิดระดับสูงของนักเรียนยังเป็นปัญหาใหญ่ ซึ่งเห็นได้จากคะแนนการสอบวัดการคิดวิเคราะห์ระดับชาติคะแนนยังต่ำ จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น เด็กไทยจึงควรมีลักษณะเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จึงจำเป็นอย่างที่ต้องมีทักษะการคิดในชั้นเรียน การคิดและการสอนคิดจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง การจัดการศึกษาที่ต้องพัฒนาและฝึกฝนจนเกิดเป็นทักษะติดตัวนักเรียนไปตลอดชีวิต การคิดอย่างมีจุดมุ่งหมาย มีทิศทาง มีกระบวนการที่ดี รอบคอบ จะทำให้ได้คำตอบหรือบทสรุปที่มีคุณภาพ ดังนั้นครูผู้สอนต้องตระหนักและร่วมมือกันคิดหาแนวทางพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อสร้างให้นักเรียนคิดเป็น แม้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนคิดเป็น และมีกระบวนการการคิดจะเป็นเรื่องยากแต่ก็เป็นสิ่งที่พัฒนาฝึกฝนได้โดยกระบวนการทางการศึกษา

5. ด้านหลักสูตร

สภาพการบริหารสถานศึกษาด้านหลักสูตร สภาพที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ การประเมินผลการเรียนรู้ การประเมินหลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตรเกี่ยวกับอาเซียนเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและหลักสูตรแกนกลาง ซึ่งเป็นสิ่งที่สถานศึกษาต้องมีการประเมินความรู้ของผู้เรียนและการประเมินหลักสูตร เพื่อนำส่วนที่เป็นปัญหาหรือส่วนที่ควรส่งเสริม มาปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ส่วนปัญหาการบริหารสถานศึกษาด้านหลักสูตร ปัญหาที่มากที่สุด คือ จัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับครูผู้สอน แสดงว่าแนวทางการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่อาเซียนอาจยังไม่พร้อม หรือแผนการจัดกิจกรรมยังไม่สมบูรณ์ ดังนั้น สถานศึกษาควรทบทวนหรือปรับปรุงสูตรเพื่อบรรจุ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน รวมทั้งบูรณาการการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้มีกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนนำร่องสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และสังกัดองค์กรบริหารปกครองส่วนท้องถิ่น
2. ควรศึกษาสภาพและปัญหาของการบริหารสถานศึกษาหลังจากเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนนำร่อง และโรงเรียนอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหา ก่อนและหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

เอกสารอ้างอิง

- กนกรัตน์ ภูระหงษ์. (2549). **ประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา ด้านผลผลิตของผู้บริหารและพนักงานครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
- แก้วตา ไชยภักดี. (2553). **การจัดทำและการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนนำร่องและโรงเรียนเครือข่ายกับโรงเรียนทั่วไปของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

- บัวไข สุพาออน (2550). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา แผนกศึกษาแขวงจำปาสัก แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ประวุธ ทองภูแหลม (2550). สภาพและปัญหาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ด้านผู้เรียนในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานอำเภอลำปลายมาศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พลซื่อ สलगสิงห์ (2553). สภาพและปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม.
- มาลินี หมั่นไวย. (2553). การศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนนำร่องตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ รำไพพรรณี.
- มันคง อธิราช. (2548). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- สมพร ทองสี (2546). การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการโรงเรียนครูผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา.
- สำนักงานรัฐมนตรี (2556). 8 นโยบายการศึกษา. เอกสารเผยแพร่ออนไลน์. เข้าถึงได้จาก :<http://www.moe.go.th/websm/2013/jul/212.html> (วันที่ค้นข้อมูล : 20 พฤษภาคม 2557)
- สุธาสินี แม้นญาติ (2550). ภาพและปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัด ขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สุรียา ชินแสง. (2553). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อุบล เพียรพิทักษ์ (2548). ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทราเขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- Dinham and Stephen. (2005). Principal leadership for outstanding education Outcomes. Journal of Education Administration 43.
- Menon M.E. (2004). The effect of and educational administration course on Expectation of pre-service teachers. Journal of Education Administration 42.
- Young, and King. (2002). Principal for Professional Development to Build School Capacity. Educational Administration Quarterly 38.